

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Rempoła
Protokolant:	Anna Aleksa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lipca 2016 r. sprawy

z wniosku K. Z.

z udziałem S. Z.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. Oddalić wniosek o ustalenie nierównych nakładów udziałów w majątku wspólnym.

II. Ustalić, iż w skład majątku wspólnego K. Z. i S. Z. wchodzi:

1 310.388 jednostek rozrachunkowych o wartości 11.027,82 zł zgromadzonych na rachunku S. Z. w N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny za okres istnienia wspólności;

2 11. (...) jednostek rozrachunkowych o wartości 403,08 zł zgromadzonych na rachunku K. Z. w N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny za okres istnienia wspólności;

3 (...):

A. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w L. o wartości 239.226,00 zł;

B. Nieruchomość gruntowa o powierzchni 1.406 m² o wartości 162.501,00 zł o numerze 152/2 położona w K., gmina S., dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

4. (...) rok produkcji 1990, numer rejestracyjny (...) o wartości 15.840,00 zł oraz kwota 31.980,00 zł uzyskana ze sprzedaży samochodu S. 94G o numerze rejestracyjnym (...);

III. Dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni K. Z. i uczestnika S. Z., w ten sposób iż przyznać wnioskodawczyni K. Z. składniki majątku wymienione w punkcie II.2. o wartości 403,08 zł i w punkcie II.3.B. o wartości 162.501,00 zł, co daje łącznie 162.904,08 zł, zaś wszystkie pozostałe składniki majątkowe punktu II o wartości 298.073,82 zł przyznać S. Z..

IV. Zasądzić od S. Z. na rzecz K. Z. kwotę 67.584,87 (sześćdziesiąt siedem tysięcy pięćset osiemdziesiąt cztery 87/100) zł tytułem dopłaty do wyrównania wartości udziału w majątku wspólnym.

V. Wyznaczyć termin płatności kwoty z pkt IV na 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia.

VI. Oddalić wnioski w pozostałym zakresie.

VII. Wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa obciążyć po połowie wnioskodawczynię K. Z. i uczestnika S. Z. i pozostawić szczegółowe wyliczenie tych wydatków referendarzowi sądowemu.

VIII. Ustalić, iż w pozostałym zakresie zainteresowani ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 454/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni K. Z. złożyła wniosek o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej z byłym mężem S. Z.. Wnioskodawczyni we wniosku wskazała, iż w skład majątku wchodzi nieruchomości, ruchomości oraz środki zgromadzone na rachunkach otwartego funduszu emerytalnego. Wnioskodawczyni wniosła o ustalenie udziału w majątku wspólnym po połowie.

Uczestnik S. Z. na rozprawie zgodził się z wnioskiem by podzielić majątek lecz wniósł o ustalenie, że udział wnioskodawczyni w majątku wspólnym wynosi 30%, zaś udział uczestnika 70% (k.20). Wniósł również o zaliczenie pojazdu mechanicznego V. (...) do majątku wspólnego małżonków. Następnie w piśmie procesowym uczestnik wniósł o ustalenie, że udział wnioskodawczyni w majątku wspólnym wynosi 30%, zaś udział uczestnika 70% (k.186) oraz o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni w kwocie 19.550,00 zł w postaci wpłat za czynsz lokalu przy ul. (...) w W., który stanowił majątek odrębny wnioskodawczyni za okres od 1 stycznia 2008r. do końca czerwca 2013r. (k. 187).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. K. Z. i S. Z. pozostawali we wspólności majątkowej małżeńskiej od 22 stycznia 1994 roku. Wspólność ustawowa istniała do dnia 31 marca 2015r. i ustała w dniu 1 kwietnia 2015 r. (k. 215 odpis prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie III Wydział Cywilny sygn. akt III C 1722/14, K. 216 odpis postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie III Wydział Cywilny, sygn. akt III C 1722/14 o stwierdzeniu prawomocności).

S. Z. w trakcie trwania wspólności majątkowej prowadził działalność gospodarczą, której przedmiotem był handel obwoźny meblami w N., w L. oraz na K. w W. oraz innych miejscowościach. Przy prowadzeniu działalności gospodarczej pomagała mu jego żona, K. Z.. K. Z. prowadziła ponadto gospodarstwo domowe zajmując się dwójką małoletnich dzieci, praniem, sprzątaniami, gotowaniem, zakupami. W czasie kiedy K. i S. Z. byli zajęci sprzedażą mebli, przy opiece nad dziećmi pomagała im A. M., matka wnioskodawczyni. K. Z. nie została zarejestrowana w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ani jako osoba współprowadząca działalność gospodarczą z mężem ani jako pracownik ze względu na związane z tym koszty (konieczność opłacania składek na ubezpieczenia społeczne). Była to decyzja obojga małżonków, aby nie rejestrować dodatkowo K. Z. jako osoby wspólnie prowadzącej działalność gospodarczą z mężem w celu nie generowania kosztów opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za K. Z. oraz ze względu na zajmowanie się przez K. Z. głównie pracami domowymi związanymi z wychowywaniem dwójki małoletnich dzieci i prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego. Małżonkowie dokonali takiego podziału obowiązków. Ze względu na wysokość dochodów, K. Z. mogła zajmować się wychowaniem dwójki małoletnich dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego, zaś uczestnik S. Z. skupił się na prowadzeniu działalności gospodarczej i osiąganiem dochodów dla rodziny. Działalność gospodarcza związana z obwoźnym handlem meblami była bardzo dochodowa pozwoliła im zakupić mieszkanie w L., działkę w K. przy Z. Z..

Ponieważ jednak od kilku lat dochodowość działalność gospodarczej spadała, małżeństwu pomagała finansowo matka wnioskodawczyni. Ponadto, S. Z. zdecydował się na zakup szambiaraki marki S. (...) w celu uzyskania dodatkowego źródła dochodu.

Wnioskodawczyni zajmowała się także domem oraz czuwała nad edukacją B. oraz W. Z., dzieci wnioskodawczyni oraz uczestnika (k. 258 zeznania świadka W. Z.; k. 261 zeznania świadka M. P.; k. 263 zeznania świadka P. M.; k. 266 zeznania świadka A. M.; k.291-295 dowód z przesłuchania wnioskodawczyni K. Z.; k.295-298 dowód z przesłuchania uczestnika S. Z.).

II. W skład majątku wspólnego K. Z. oraz S. Z. wchodzi:

1 310.388 jednostek rozrachunkowych na dzień ustania wspólności o aktualnej wartości 11.027,82 zł zgromadzonych na rachunku S. Z. w N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny za okres istnienia wspólności (k. 256 informacja z N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny o liczbie jednostek rozrachunkowych oraz aktualnej wartości jednostki);

2 11.578 jednostek rozrachunkowych na dzień ustania wspólności o aktualnej wartości 403,08 zł zgromadzonych na rachunku K. Z. w N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny za okres istnienia wspólności (k. 231 informacja z N.-N. Otwarty Fundusz Emerytalny o liczbie jednostek rozrachunkowych oraz aktualnej wartości jednostki);

3 spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w L. o wartości 239.226,00 zł oraz nieruchomości gruntowa o powierzchni 1.406 m² o numerze ewidencyjnym (...) o wartości 162.501,00 zł położona w K., gmina S., dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) (k.7 zaświadczenie ze spółdzielni; k. 52-53 akt notarialny - umowa sprzedaży własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w L. z dnia 20 marca 2001 roku, (...), k.9-11 elektroniczny odpis księgi wieczystej nr (...); k. 8 wypis z rejestru gruntów; k. 101 opinia biegłego dr hab. inż. A. Z. dotycząca wyceny aktualnej wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w L. oraz aktualnej wartości prawa własności nieruchomości gruntowej o numerze ewidencyjnym (...) położonej w K. gm. S., dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą nr (...));

4 (...) rok produkcji 1990, numer rejestracyjny (...) o wartości 15.840,00 zł oraz kwota 31.980,00 zł uzyskana ze sprzedaży samochodu S. 94G o numerze rejestracyjnym (...) (k. 61 dowód rejestracyjny pojazdu S. 94G o numerze rejestracyjnym (...), k. 68-74 opinia biegłego dot. wyceny samochodu ciężarowego marki S. (...) i M. (...); k. 181 oraz k.239 wyjaśnienia biegłego do opinii; k. 306 faktura VAT z dnia 1 marca 2016r. dotycząca sprzedaży samochodu S. 94G nr rej. (...) za kwotę 31980,00 zł; k.313 aktualna opinia biegłego dotycząca wyceny samochodu S. 94G).

W skład majątku wspólnego K. Z. i S. Z. nie wchodzi samochód V. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W dniu 15 marca 1993 roku, K. Z. otrzymała w darowiźnie od swojej babki mieszkanie przy ul. (...) w W.. Na podstawie umowy sprzedaży z dnia 3 lipca 2013 roku doszło do sprzedaży mieszkania przy ul. (...) za kwotę 232.000,00 zł. Cena sprzedaży (pomniejszona o zaliczkę) została przelana na konto wnioskodawczyni. Dnia 1 kwietnia 2014 roku została wystawiona faktura sprzedaży samochodu V. (...), we Francji na nabywcę K. Z.. Samochód został sprowadzony do Polski po czym K. Z. wypłaciła w dniu 7 kwietnia 2014r. pieniądze ze swojego konta na którym znajdowały się środki stanowiące jej majątek osobisty pochodzący ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) w W.. Opłaciła cenę zakupu samochodu dla osoby, która sprowadziła dla niej samochód do Polski oraz opłaciła opłaty związane ze sprowadzeniem samochodu do Polski. K. i S. Z. nie posiadali w tym okresie środków za które mogliby zakupić wspomniany pojazd, bowiem działalność gospodarcza związana z handlem obwoźnym meblami już nie była prowadzona w tym okresie. Środkami, które umożliwiły zakup samochodu V. (...) były środki pochodzące ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) w W. a znajdujące się na prywatnym koncie K. Z.. Następnie samochód V. (...) K. Z. sprzedała a pieniądze ze sprzedaży powróciły na jej rachunek bankowy (k.37 -38 umowa darowizny mieszkania przy ul. (...) w W.; k.39-43 umowa sprzedaży mieszkania przy ul. (...) przez K. Z.; k.44 zapłata części ceny przelewem na rachunek K. Z.; k.45 przelew przez K. Z. części ceny na swoje inne konto; k.46-47 faktura; k.48-50 dowody wpłat opłaty skarbowej, akcyzy i zaświadczenie VAT; k. 51 dowód

wypłacenia z rachunku bankowego 31.550 zł w dniu 7 kwietnia 2014r. na zakup samochodu; k.259 zeznania świadka W. Z.; k.264 zeznania świadka P. M.; k.194 ogłoszenie o sprzedaży samochodu V. (...)).

K. Z. otrzymując od swojej babki w darowiźnie mieszkanie przy ul. (...) w W., ustanowiła dla swojej babki M. M. dożywotnie i bezpłatne prawo zamieszkiwania i opieki nad nią (k.37-38 umowa darowizny).

Okna w tym mieszkaniu wymieniła na przestrzeni lat sukcesywnie jeszcze za swojego życia babka M. M.. Miała ona emeryturę i mieszkając sama w tym mieszkaniu opłacała wszystkie opłaty czynszowe i za media do spółdzielni, bowiem korzystała z tego mieszkania i poczuwała się do obowiązku płacenia sama za siebie, dokonując wpłat na nazwisko właściciela swojej wnuczki K. Z.. Po śmierci M. M. w 2010r. opłaty czynszowe i za media za to mieszkanie opłacała matka K. Z. A. M., aż do czasu sprzedaży tego mieszkania przez K. Z.. Przed sprzedażą w mieszkaniu pomalowano ściany oraz wycyklinowano podłogę. Za cyklinowanie podłogi i malowanie ścian zapłaciła matka K. Z. A. M., bowiem córka nie miała wówczas pieniędzy. W mieszkaniu S. Z. z żoną nie wymieniali rur oraz nie finansowali żadnego remontu. Rury od wody i liczniki oraz zewnętrzne gazowe wymieniła administracja spółdzielni jeszcze za życia M. M. (k.259 zeznania świadka W. Z.; k. 264 zeznania świadka P. M.; k.267 zeznania świadka A. M.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez uczestników postępowania, dowodów z zeznań świadków, dowodów z opinii biegłych do spraw wyceny nieruchomości oraz ruchomości dowodu z przesłuchania wnioskodawczynie i uczestnika.

Sąd nie dał wiary zeznaniom uczestnika S. Z. oraz zeznaniom świadka jego siostry M. P. w zakresie wskazanego przez nich faktu, że S. Z. dokonał remontu mieszkania przy ul. (...) w W. oraz, że opłaty czynszu i opłaty za media za to mieszkanie płacił S. Z. ze środków z majątku wspólnego. Po pierwsze przeczą temu zeznania wnioskodawczynie, oraz świadków W. Z., P. M., i A. M.. Po drugie jak sama wskazała świadek M. P., nie była w tym mieszkaniu w czasie gdy miał być robiony ten remont. Uczestnik nie złożył do akt żadnego dowodu zakupu w postaci faktur paragonów, rzekomo wymienionych okien, rur, farb, albo faktur zapłaty dla ekipy remontowej. Dlatego niewiarygodne są ich zeznania w tym zakresie. Zeznania uczestnika, iż ze sprzedaży ciężarowego samochodu M. finansowali remont mieszkania przy ul. (...) w W. (k.296) są nieprawdziwe, bowiem złożona przez uczestnika faktura VAT dotycząca sprzedaży samochodu M. (...) nr rej. (...) z dnia 26 października 2013r. potwierdza, iż sprzedaż tego pojazdu była w październiku 2013r., natomiast mieszkanie K. Z. sprzedała 3 lipca 2013r. (k.39 akt notarialny – umowa sprzedaży). Jednoznacznie obrazuje to, iż zeznania uczestnika o rzekomym finansowaniu remontu mieszkania swojej żony i rzekomym pochodzeniu środków finansowych na ten remont nie było możliwe. Bowiem skoro środki na remont uzyskał on w październiku 2013r. a już od lipca 2013r. K. Z. nie posiadała tego mieszkania, to nie mógł on go remontować, bowiem od lipca 2013r. mieszkanie nabyli i objęli w posiadanie nabywcy H. i P. K..

Zeznania uczestnika i zeznania świadka M. P. w zakresie faktu, iż opłaty czynszowe za mieszkanie w W. przy ul. (...) pochodziły z majątku wspólnego K. i S. Z. są sprzeczne z zeznaniami wnioskodawczynie, oraz świadków W. Z., P. M., i A. M., którzy wskazali, iż opłaty za to mieszkanie aż do swojej śmierci płaciła mieszkająca tam i korzystająca wyłącznie z tego mieszkania M. M. (babka wnioskodawczynie) płacąc je gotówką na rachunek spółdzielni na nazwisko właściciela K. Z.. Natomiast po śmierci M. M. opłaty dokonywała matka wnioskodawczynie A. M.. Uczestnik wskazał, iż opłaty robiła żona K. Z. w punktach opłat typu (...) lub w bankach. Wnioskodawczynie zaprzeczyła by dokonywała opłat za mieszkanie, wskazując że dokonywała je babka, a po jej śmierci, matka. Książeczki opłat czynszu do spółdzielni, uczestniczka wskazała, iż posiadała je babka, zaś po sprawdzeniu czy znajdują się w mieszkaniu jej matki, wskazała, iż nie odnalazła ich i mogły pozostać w mieszkaniu w L., którego jedynym posiadaczem jest uczestnik S. Z. (k.218 i k.226). Uczestnik nie złożył tych książeczek. Po sprzedaży tego mieszkania w lipcu 2013r. nikt nie interesował się książeczkami opłat za mieszkanie przy ul. (...) i prawdopodobnie zaginęły.

Z informacji ze spółdzielni wynikają tylko kwoty wpłat i nazwisko właściciela lokalu, nie można było uzyskać informacji kto dokonał fizycznie wpłat z uwagi na wymianę oprogramowania systemu w spółdzielni.

W zakresie wartości samochodu S. 94G Sąd przyjął wartość tego samochodu uzyskaną ze sprzedaży tego samochodu wskazaną w fakturze VAT 31.980,00 zł, a nie z opinii biegłego, bowiem samochód jest warty tyle ile jest gotowy za niego zapłacić kupujący.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek uczestnika S. Z. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym jest niezasadny. Zgodnie z art. 43 § 2 k. r. i o. przesłankami ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym są łącznie: istnienie ważnych powodów i uwzględnienie stopnia w jakim każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego. S. Z. prowadził działalność gospodarczą, która pozwalała przez pewien okres utrzymać się rodzinie, zanim działalność ta przestała być dochodowa. Ponadto, wnioskodawczyni była także zaangażowana w prowadzoną przez S. Z. działalność, pomimo braku jej zarejestrowania jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą bądź pracownika. Ponadto, zgodnie z podziałem ról w gospodarstwie domowym K. i S. Z., uczestnik był odpowiedzialny za prowadzenie działalności gospodarczej, zaś wnioskodawczyni w głównej mierze zajmowała się domem oraz dziećmi, lecz także pomagała mężowi przy prowadzonej działalności gospodarczej. Na podstawie powyższego należy uznać, iż nie zachodzą ważne powody do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Wnioskodawczyni nie przejawiała złej co do współtworzenia wspólnego majątku małżonków nie będąc formalnie zatrudniona. W niniejszej sprawie nie wystąpiło długotrwałe i zawinione przez wnioskodawczynię nieprzyczynianie się do powstania wspólnego majątku, bowiem taki był podział zakresu ich obowiązków wzajemnej pomocy w rodzinie, który wspólnie ustalili.

Wobec braku przesłanek z art. art. 43 § 2 k. r. i o. sąd oddalił wniosek uczestnika S. Z. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym.

W skład majątku wspólnego K. Z. i S. Z. nie wchodzi samochód V. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Na zakup samochodu K. Z. wypłaciła pieniądze ze swojego konta na którym znajdowały się środki stanowiące jej majątek osobisty ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) w W.. Należy zauważyć, iż K. i S. Z. nie posiadali w tym okresie środków za które mogliby zakupić wspomniany pojazd. Zgodnie zaś z art. 33 pkt 10 k. r. i. o. do majątku osobistego każdego z małżonków należą przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Należy więc uznać, iż zgodnie z zasadą surogacji wyrażoną w art. 33 pkt. 10 k. r. i. o., V. (...) wchodził w skład majątku osobistego K. Z..

Zeznania uczestnika i świadka M. P. w zakresie faktu, iż opłaty czynszowe za mieszkanie w W. przy ul. (...) pochodziły z majątku wspólnego K. i S. Z. są sprzeczne z zeznaniami wnioskodawczyni, oraz świadków W. Z., P. M., i A. M., którzy wskazali, iż opłaty za to mieszkanie aż do swojej śmierci płaciła mieszkająca tam i korzystająca wyłącznie z tego mieszkania M. M. (babka wnioskodawczyni). Wobec braku możliwości jednoznacznego ustalenia, kto płacił te opłaty, po przeprowadzeniu wszystkich zgłoszonych wniosków dowodowych, w tym zwróceniu się do spółdzielni mieszkaniowej, sąd uznał twierdzenia uczestnika, iż dokonał nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni płacąc opłaty czynszowe za mieszkanie należące do jej majątku osobistego za nieudowodnione. Dlatego w tym zakresie sąd oddalił żądanie uczestnika zwrotu nakładów.

Sąd ustalił skład i wartość majątku wspólnego małżonków pozostałego do podziału w opisanego w punkcie II.1-4 na łączną kwotę 460.977,90 zł.

Zgodnie z art.43§1 k. r. i o. dla każdego z małżonków przypada po połowie z kwoty 460.977,90 zł czyli po 230.488,95 zł.

Dokonując podziału majątku Sąd przyznał wnioskodawczyni K. Z. składniki majątku wymienione w punkcie II.2. o wartości 403,08 zł i w punkcie II.3.B. o wartości 162.501,00 zł, co daje łącznie 162.904,08 zł, zaś wszystkie pozostałe składniki majątkowe punktu II o wartości 298.073,82 zł przyznał S. Z..

W zakresie sposobu podziału składnika majątku, który chciała otrzymać zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnik, Sąd przyznał uczestnikowi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w L., bowiem uczestnik zamieszkuje w tym lokalu razem z synem. Uczestnik nie ma innego mieszkania w którym mógłby

zamieszkać. Natomiast wnioskodawczyni posiada środki pieniężne pochodzące ze sprzedaży mieszkania na ul. (...) w W. oraz środki pochodzące ze sprzedaży samochodu V. (...), stanowiące jej majątek osobisty. Wnioskodawczyni zgromadziła na rachunku środki pieniężne w kwocie ponad 460.000,00 zł (k.302) co pozwoli jej zakup mieszkania w celu zaspokojenia swoich potrzeb mieszkaniowych.

W celu wyrównania wartości udziałów w przyznanych składnikach majątku wspólnego sąd na podstawie art.46 k.r. i o. w zw. z art.1035 k.c. w zw. z art.212§1 i §3 k.c. zasądził od S. Z. na rzecz K. Z. dopłatę pieniężną w kwocie 67.584,87 zł oraz wyznaczył termin płatności tej dopłaty na 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia, w celu umożliwienia uczestnikowi zebrania środków pieniężnych na spłatę lub zaciągnięcie kredytu na ten cel.

Na podstawie art. 108 § 1 zdanie 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 i art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa sąd obciążył po połowie wnioskodawczynię i uczestnika, zaś ich szczegółowe wyliczenie wydatków pozostawił referendarzowi sądowemu.

W pozostałym zakresie sąd ustalił na podstawie art.520§1 k.p.c. iż wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.